

MONDJA EL, MIRE VAN SZÜKSÉG!

Igényfelmérés
a **fogyatékos
emberek és
hozzátartozóik**
számára nyújtott
szolgáltatásokról

Fogyatékos embereknek nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos igényfelmérés összefoglaló

I. Vezetői összefoglaló

Jelen igényfelmérés a Józsefvárosi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Irodájának és Községi Részvételi Irodájának együttműködésében jött létre. A felmérés célja, hogy segítse a releváns témák, problémák feltérképezését egy szolgáltatási csomag megalkotása előtt. A tervek szerint egy kvótarendszerű szolgáltatás lenne elérhető a fogyatékos emberek és családjaik számára. A rendszer lényege, hogy egy előre meghatározott órakereten belül a családok szabadon választhatják ki azokat a segítő szolgáltatásokat, amelyekre leginkább szükségük van. Ez a rugalmas, igényalapú megközelítés egy innovatív elemként szerepel a Pikó programban, valamint helyet kap a helyi esélyegyenlőségi (HEP/JEP) programban is.

Az igényfelmérés során 9 előzetes interjú készült, mely segítségével 4 fajta kérdőívet alkottunk meg: fogyatékos embereknek készült hagyományos és könnyen érthető kérdőív, illetve fogyatékos emberek hozzátartozóinak készült hagyományos és könnyen érthető kérdőív. A kérdőíveket 80 fogyatékos ember és 79 hozzátartozó töltötte ki 2025 április 8-a és május 8-a között online és offline felületeken.

A fogyatékos emberek legnagyobb arányban a mindennapi tevékenységek – házimunka (pl. takarítás, főzés, bevásárlás), közlekedés és ügyintézés – kapcsán jeleztek segítség iránti igényt. Ezeket követik az önellátás, szórakozás, valamint kisebb arányban a munka, tanulás és szervezési feladatok. A válaszok alapján elsősorban azok a területek jelentik a legnagyobb kihívást, amelyek az önálló életvitel alapvető feltételeit biztosítanák

A legfontosabb segítségi formák közé tartozna:

- **házimunkákban való tehermentesítés**, akár szociális kvótarendszerben elérhető, megbízható szolgáltatásokkal,
- **megfizethető és rugalmas közlekedési lehetőségek biztosítása**, különösen a támogatószolgálatok kapacitásainak növelésével,

- **személyi asszisztencia** (gyorsan elérhető, rugalmas időpontokban),
- **akadálymentesítés** (fizikai és információs szinten is),
- **oktatási, fejlesztési, munkaerőpiaci mentorálás,**
- **lakhatási támogatások** és fokozatosan növelhető otthoni segítségnyújtás.

A hozzátartozók elsődleges tehermentesítési igényei a következő területeken jelentek meg:

- **felügyelet** (napközbeni, hétvégi, távollét alatti)
- **közlekedés, szállítás** támogatása
- **mentális egészség megőrzését célzó pszichológiai támogatás**
- **fejlesztő foglalkozásokhoz való hozzájutás.**
- **segítségnyújtás a házimunka, gondozás, ügyintézés terén is, különösen akkor, ha a fogyatékossgal élő családtag részleges önellátásra képes**
- **átlátható tájékoztatás, tanácsadás** az elérhető szolgáltatásokról, jogosultságokról

Az adatok alapján az érintettek komplex, összehangolt támogatási rendszerre vágnak, amely lefedi a mindennapi életvitel, mobilitás, tájékozódás és szociális biztonság területeit is.

II. Az igényfelmérés folyamata

Az igényfelmérés első lépéseként előzetes interjúk készültek. Kilenc előzetes beszélgetés keretében (4 hozzátartozóval és 5 különböző fogyatékossgai típussal rendelkező személlyel) térképeztük fel, hogy milyen szempontok figyelembevételével lehet olyan kérdőíveket összeállítani, melyek megfelelő belépési küszöböt biztosítanak a kitöltők számára, illetve a számukra releváns és érdemben megválaszolható kérdéseket tartalmazzák. A beszélgetések során az alábbi szempontok jelentek meg, amelyeket figyelembe vettünk a kérdőívek megalkotásakor: közérthető fogalmazás, eldöntendő kérdések priorizálása, ezek mellett lehetőség biztosítása a gondolatok bővebb kifejtésére. Fontos szempont volt, hogy rövidek legyenek a kérdőívek, azt figyelembe véve, hogy limitált idő állhat a hozzátartozók rendelkezésére, illetve egyes fogyatékossgatípusoknál nehéz a koncentráció fenntartása. A demográfiai kérdéseket a megszokott gyakorlattal ellentétben előre helyeztük, így ezek az adatok megszakított kitöltés mellett is nagy arányban elérhetőek. Emellett mindkét kérdőívfajtaból is készült könnyen érthető (KÉK) változat, melyben a könnyen érthetően megfogalmazott kérdések képekkel és videóanyagokkal lettek kiegészítve. A könnyen érthetőséget a kérdőívben elhelyezett lineáris skálán értékelhették a kitöltők, melynek

eredményeit az alábbi táblázat mutatja. Az átlagos pontszámok azt mutatják, hogy a kitöltők nagy része számára megfelelően érthető és kitölthető volt a kérdőív.

	Fogyatékos emberek		Hozzá tartozók	
	Hagyományos	KÉK	Hagyományos	KÉK
Mennyire érthető (1-4)	3,87	3,43	3,84	3,78
Mennyire könnyen kitölthető (1-4)	3,90	3,71	3,84	3,67

A széleskörű elérés érdekében a kérdőíveket online és offline formában terjesztettük facebook csoportokban való megosztással, helyi és fővárosi civil- és érdekvédelmi szervezetek célzott megkeresésével, szociális ellátó intézmények segítségével. Az offline változatokat továbbá kitöltöttük releváns helyi eseményeken megjelenő fogyatékos emberekkel, illetve hozzátartozókkal is.

III. A kérdőívre adott válaszok részletes bemutatása

1, A kitöltők jellemzése

A fogyatékos embereknek szóló kérdőívet 80-an töltötték ki, és a válaszadások körülbelül egytizede a könnyen érthető változatra érkezett. Hasonló arány mutatkozott a kitöltések megoszlásában a felületek szerint is: nagyjából 10%-uk nyomtatott formában történt.

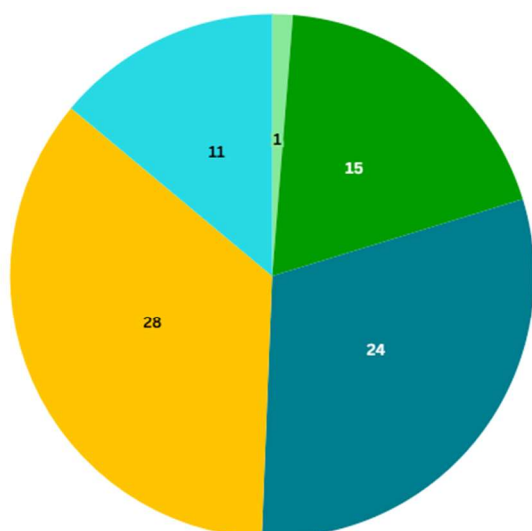
	Hagyományos kérdőív	Könnyen érthető kérdőív
Online kitöltők száma	67	4
Offline kitöltők száma	6	3
Összesen	73	7

A kérdőív kitöltőinek demográfiai megoszlását az alábbi diagramok szemléltetik. A fogyatékos embereknek szánt kérdőív jóval nagyobb arányban ért el nőket – vagy körükben magasabb volt a kitöltési hajlandóság –, a válaszadók több mint kétharmada nő volt. A kérdőívet legnagyobb arányban a 31–45, illetve a 46–65 éves korosztályba tartozó személyek töltötték ki (66%). A fennmaradó közel egyharmad nagyjából egyenlően oszlik meg a 30 év alattiak és a 65 év felettiek között. Összességében, míg a nemi megoszlás a nők irányába torzult, addig korcsoport szerint a kitöltések viszonylag arányosan oszlanak meg a felnőtt lakosság körében.

A kitöltők életkorbeli megoszlása

fogyatékos személyek

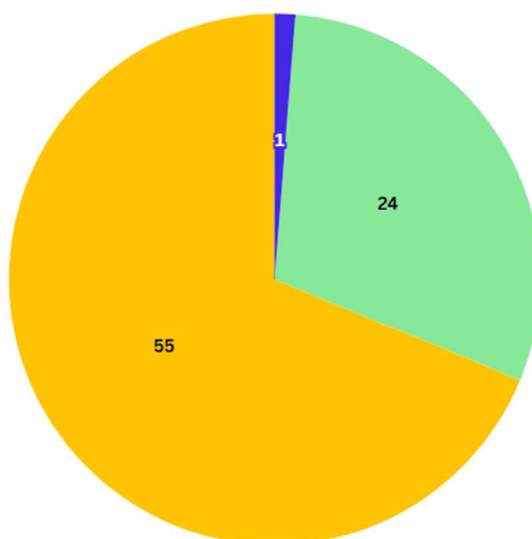
0-18 19-30 31-45 46-65 65-nél idősebb

A kitöltők nemi megoszlása

fogyatékos személyek

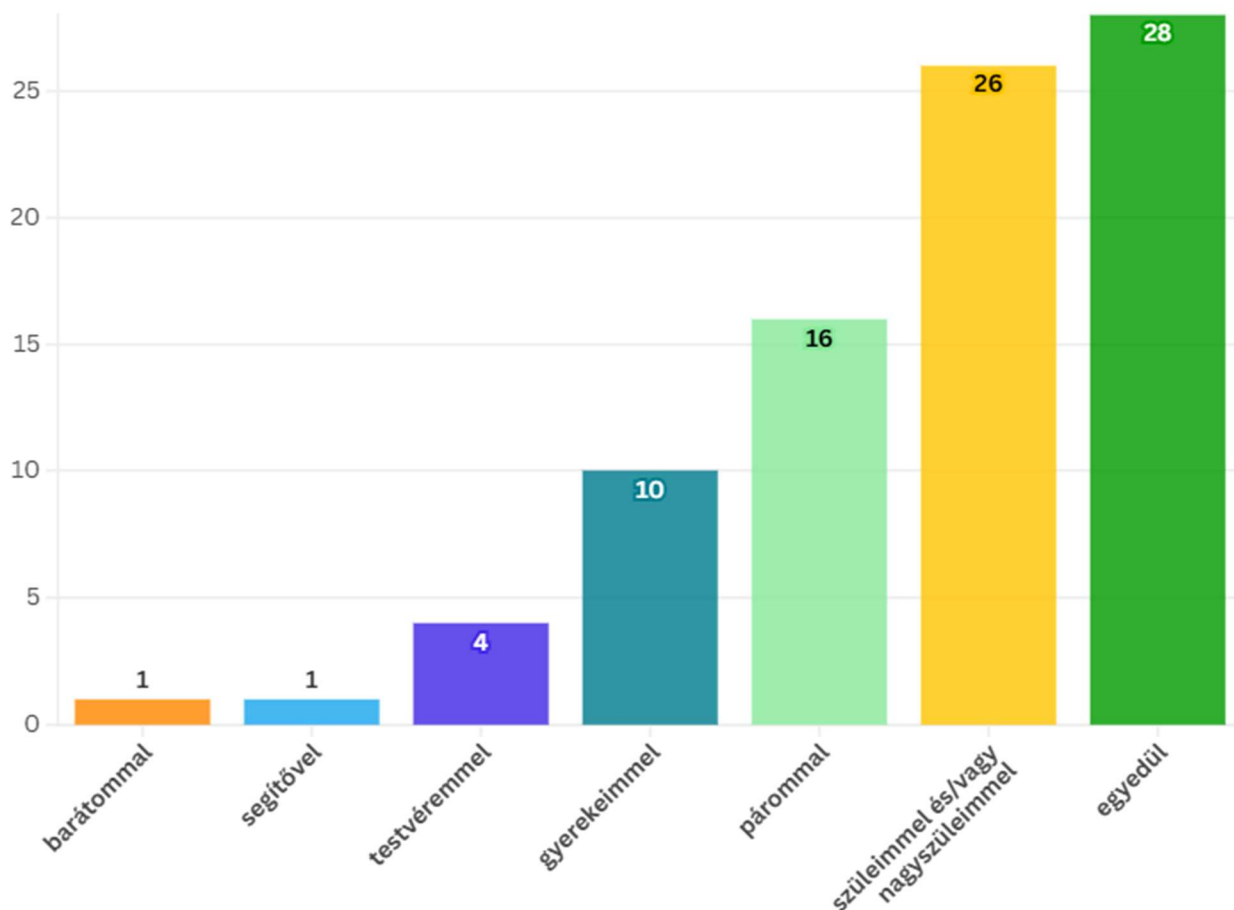
Férfi Nő Egyéb, vagy nem szeretnék válaszolni

A kitöltőktől azt is megkérdeztük, hogy kivel vagy kikkel élnek egy háztartásban. A válaszadók többsége egyedül (28 fő), illetve szüleivel vagy nagyszüleivel (26 fő) él, de többen jelezték, hogy párjukkal és/vagy gyerekeikkel laknak együtt. A 80 válaszadó közül mindössze 36 fő, vagyis 45% élt a nyolcadik kerületben.

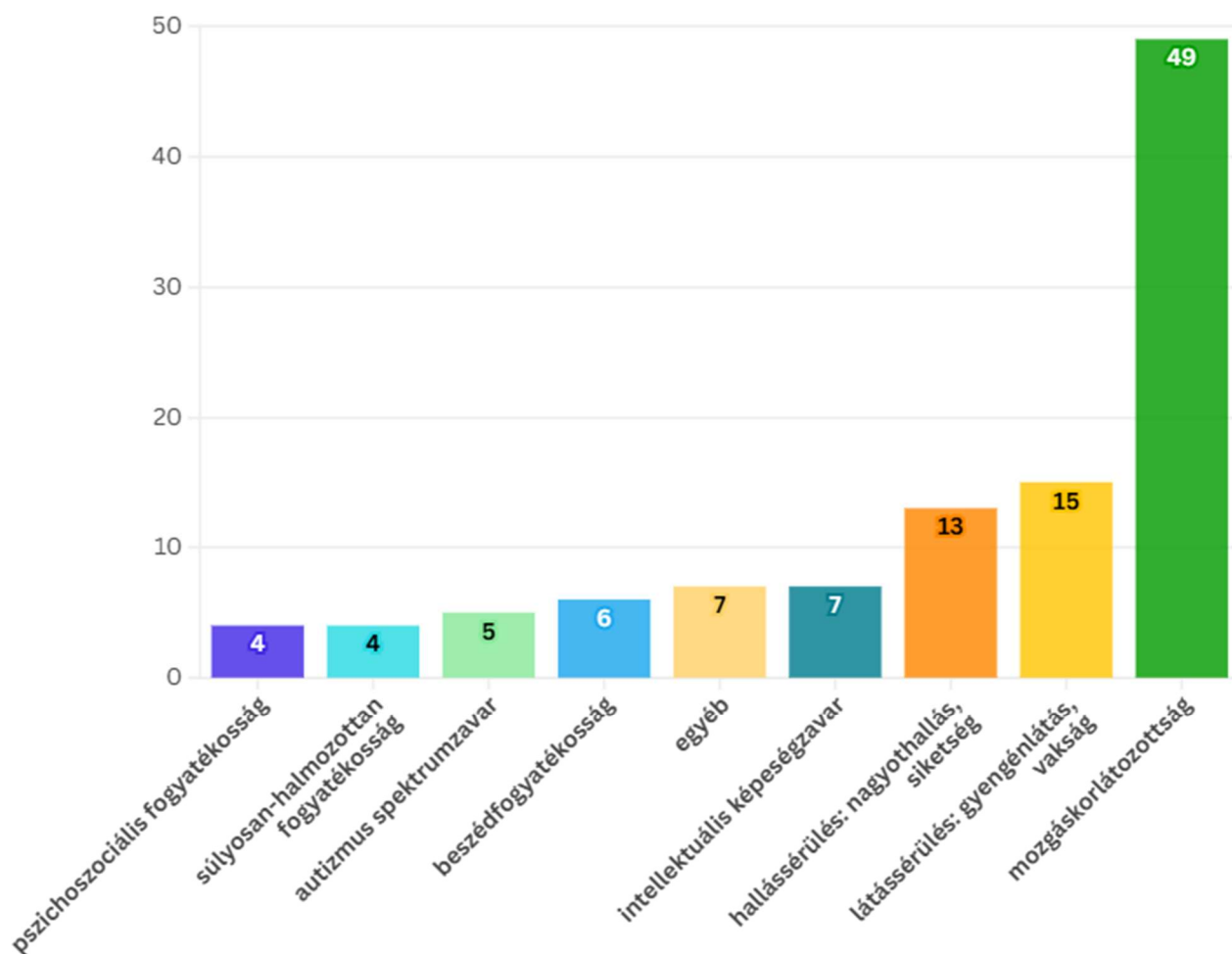
Kivel lakik egy háztartásban? Több választ is megjelölhet.

Fogyatékos személyek

A kitöltők különböző fogyatékoságtípusokat jelöltek meg; több választ is megadhattak, és lehetőség volt egyéb kategória megjelölésére is. A válaszadók körülbelül fele többféle fogyatékosággal él együtt, ami a szükségleteiket is sokrétűvé teszi. Ez alapján feltételezhető, hogy többen több területen is segítségre szorulnak. A 80 válaszadó közül 49 fő – vagyis közel kétharmad – mozgáskorlátozottságról számolt be, ez volt a leggyakrabban említett fogyatékoságtípus.

Fogyatékoság típusa a kitöltők körében

A fogyatékos emberek hozzátartozóinak szóló kérdőívet 79 személy töltötte ki, így a kitöltésszám nagyjából megegyezik a fogyatékos embereknek szóló kérdőívvel. Ebben a csoportban az offline kitöltések aránya magasabb volt: a válaszadások több mint egynegyede papíralapon érkezett. A könnyen érthető változatot itt is viszonylag kevesen választották, mindössze 9 fő a 79 közül.

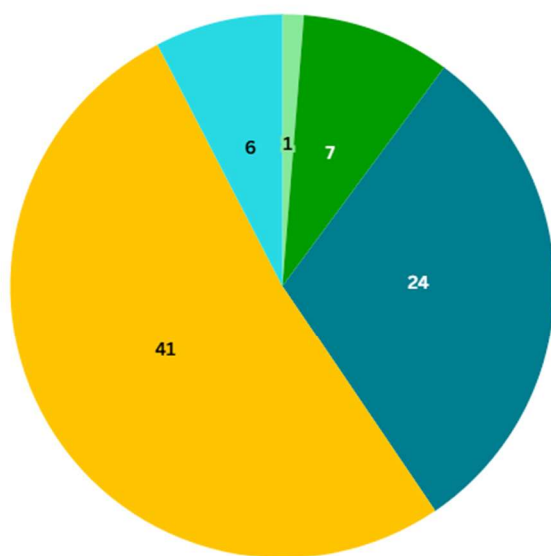
	Hagyományos kérdőív	Könnyen érthető kérdőív
Online kitöltők száma	51	8
Offline kitöltők száma	19	1
Összesen	70	9

A kérdőívet kitöltő fogyatékos emberekhez képest a hozzátartozók körében átlagosan nagyobb arányban szerepeltek idősebb korosztályok: a válaszadók több mint fele 46–65 év közötti volt, míg 30 év alattiak csak körülbelül 10%-ban fordultak elő. A nemek szerinti megoszlás még inkább eltolódott a nők irányába: a hozzátartozói kérdőívet kitöltők 83%-a nő volt.

A kitöltők életkorbeli megoszlása

Hozzátartozók

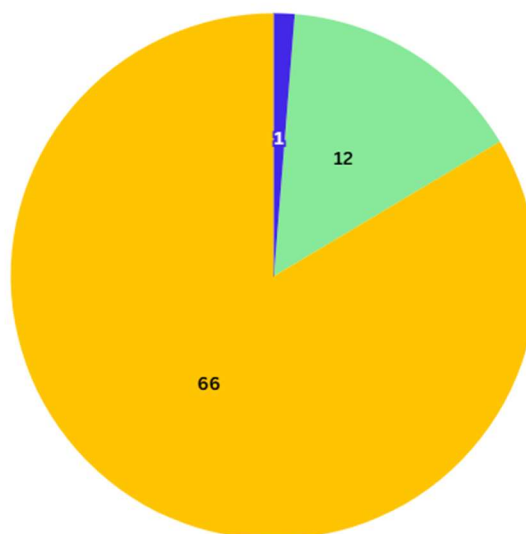
0-18 19-30 31-45 46-65 65-nél idősebb

A kitöltők nemi megoszlása

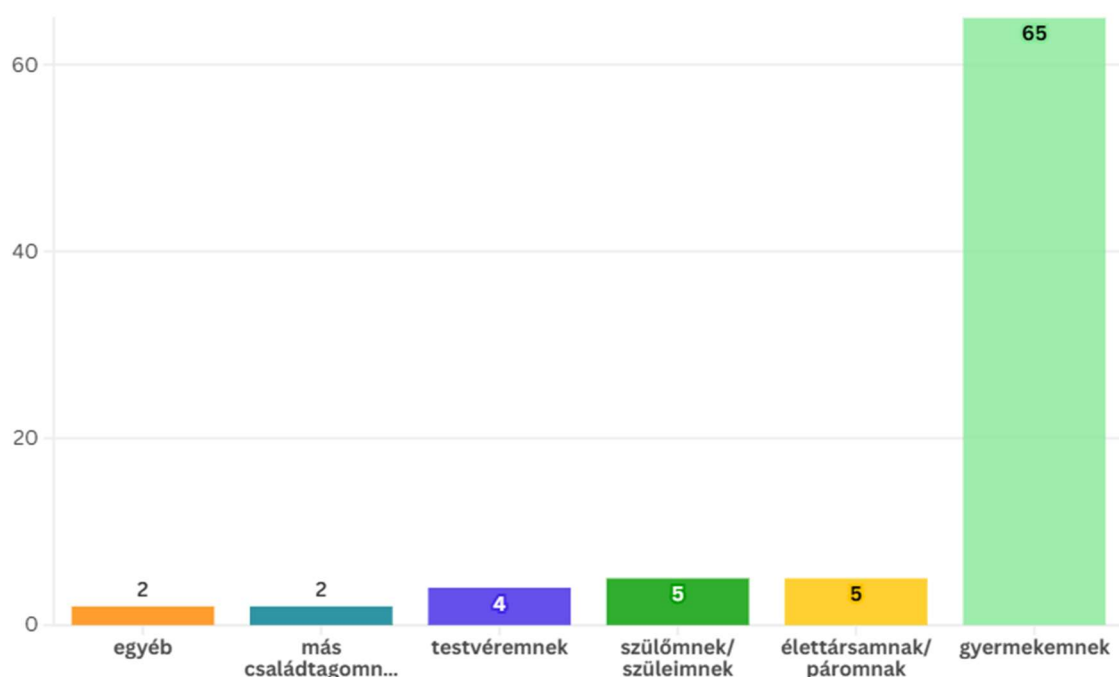
Hozzátartozók

Férfi Nő Egyéb, vagy nem szeretnék válaszolni

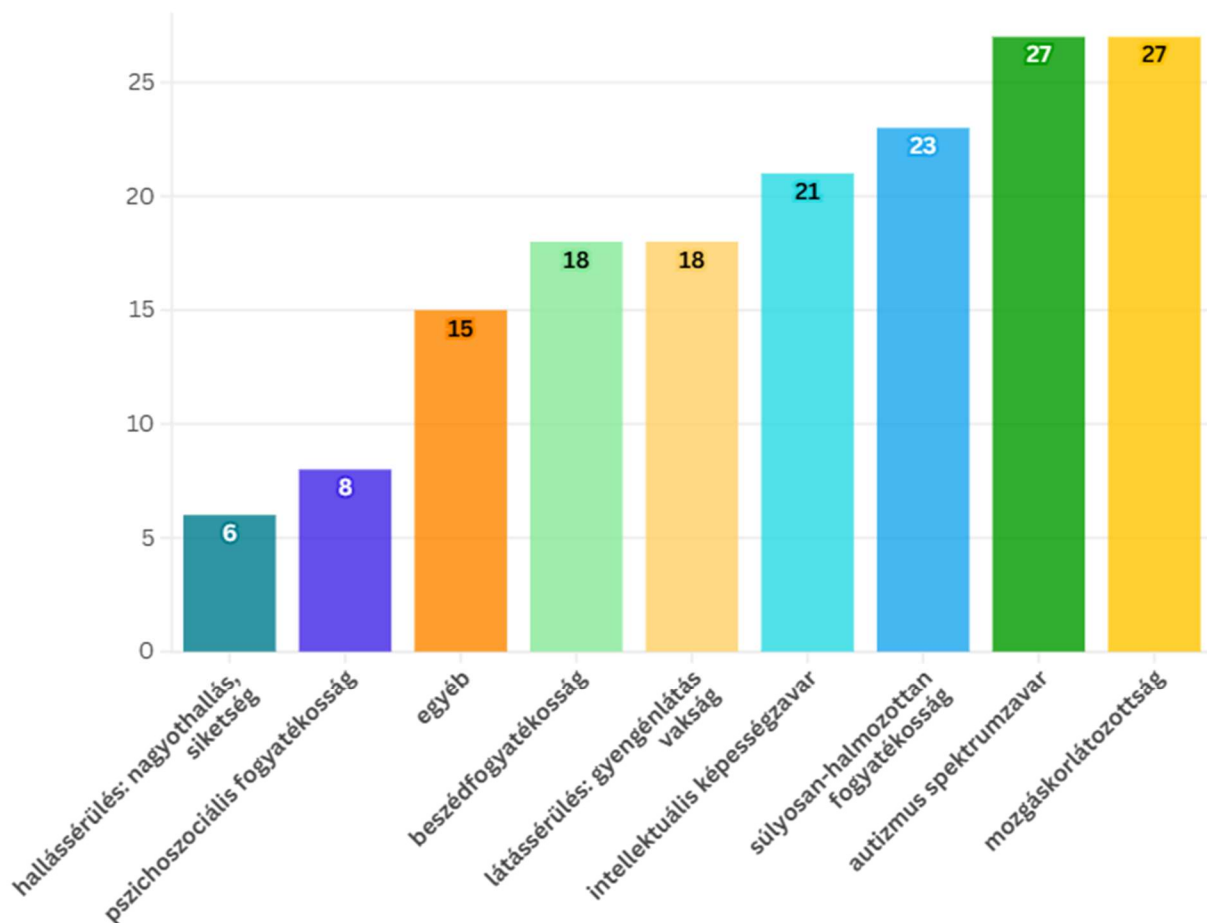
Arra a kérdésre, hogy melyik hozzátartozójuk érintett, néhányan több választ is megjelöltek, de a legjellemzőbb az volt, hogy egy vagy több gyermekük rendelkezik valamilyen fogyatékossgal. A válaszokból az is kiderült, hogy a 79 kitöltő közül 72 fő elsődleges támogatóként vesz részt fogyatékos hozzátartozója életében, és 65-en együtt is élnek vele. A hozzátartozók között kisebb arányban fordultak elő Józsefvárosban élők, mint a fogyatékos válaszadók esetében: mindössze 24-en laknak a kerületben, míg 22-en jelezték, hogy fogyatékos hozzátartozójuk él a kerületben.

Melyik hozzátartozójának van fogyatékosága?

A fogyatékoság típusa tekintetében a hozzátartozók válaszai jóval változatosabb képet mutattak, mint maguké a fogyatékos személyeké. Bár a mozgáskorlátozottság itt is az egyik leggyakrabban megjelölt kategória volt, ugyanennyien jelölték meg az autizmus spektrumzavart is. Emellett sokan számoltak be intellektuális képességzavarról, súlyos-halmazott fogyatékoságról, látássérülésről vagy beszéd fogyatékoságról. Átlagosan egy kitöltő kétféle fogyatékoságot jelölt meg – ez még magasabb arány, mint a fogyatékos személyek körében. Tizenöten választották az ‘egyéb’ kategóriát, ahol a következő válaszok szerepeltek: szenzorosság, tartós betegség, túlhallás, Williams-szindróma, skizofrénia, strabismus, kognitív képességekben való lemaradás, közép súlyos értelmi fogyatékoság, borderline személyiségzavar, valamint Down-szindróma.

A hozzátartozójának milyen fogyatékosága van?

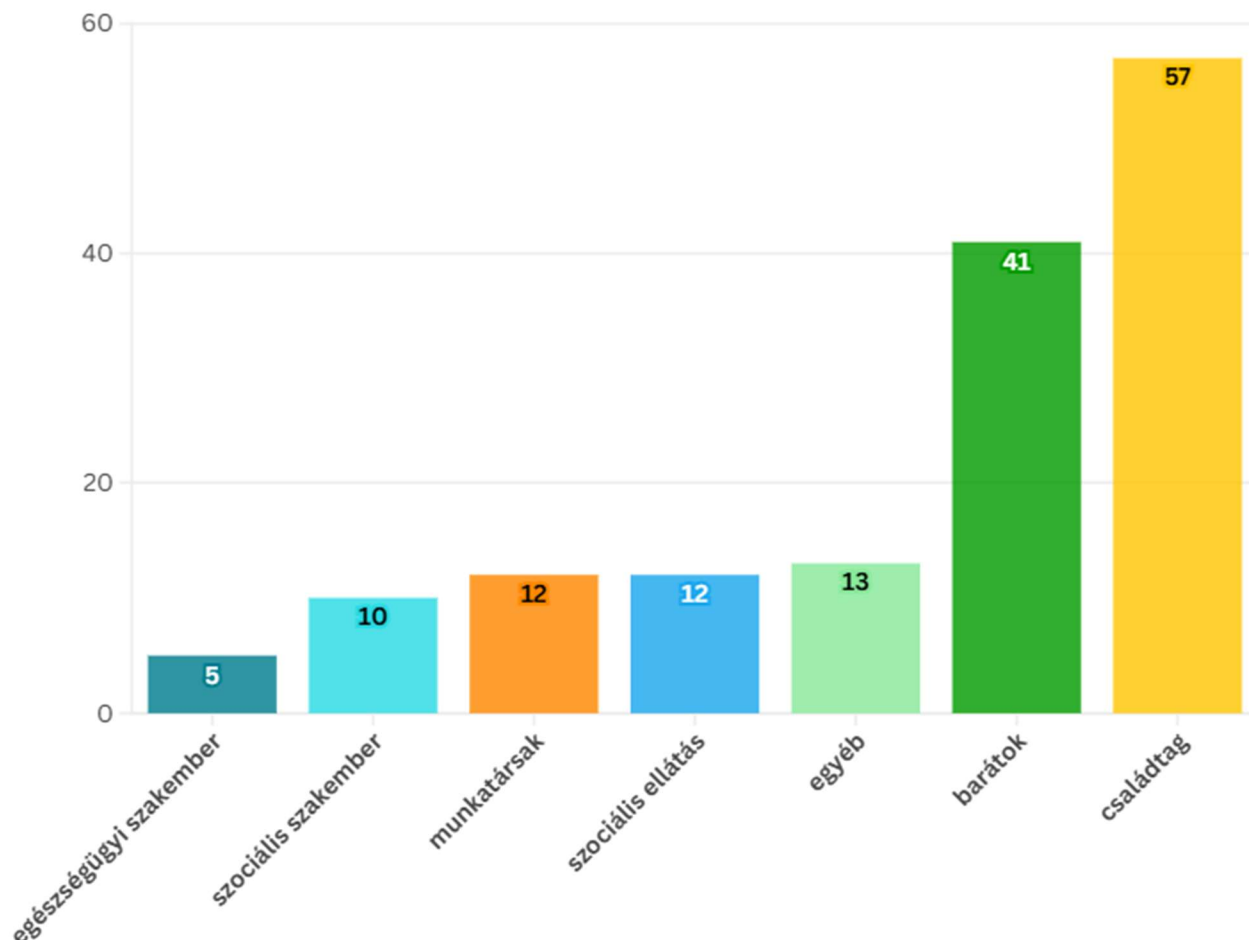

2, Jelenleg igénybe vett szolgáltatások, segítség

Célunk volt, hogy feltérképezzük, a válaszadók kitől kapnak segítséget, milyen szolgáltatásokat vesznek igénybe, és ezekkel kapcsolatban milyen tapasztalataik vannak. A fogyatékos embereknek szóló kérdőív válaszaiból kiderül, hogy a legtöbben rendszeres segítséget családtagjaiktól (57 fő) és barátaiktól (41 fő) kapnak. A válaszadók többsége több lehetőséget is megjelölt: 12-en munkatársaiktól, 10-en szociális szakembertől, 12-en szociális ellátás keretében, míg 5-en egészségügyi szakembertől kapnak támogatást. Az „egyéb” válaszlehetőséget 13 fő jelölte meg, akik az alábbiakat írták: 24 órás gondozó, ÉNO (Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona), fizetett személyi asszisztens, takarító, gondozó, ismerősök, óvoda, önkéntesek, párom, saját szervezésű segítő, segítő szolgálat, a Siketvakok Országos Egyesülete, valamint támogatószolgálat munkatársai.

Jelenleg kitől kap rendszeresen segítséget?

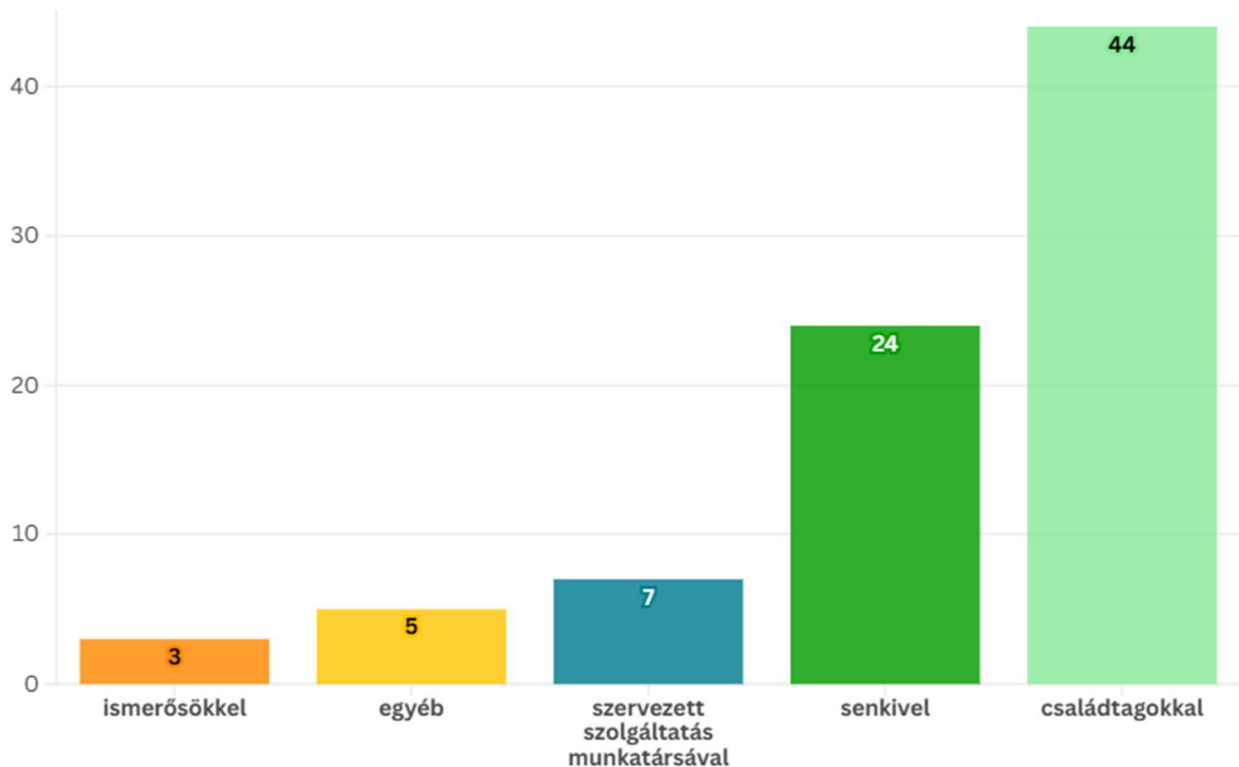
Fogyatékos személyek

A hozzátartozóktól azt is megkérdeztük, hogy kivel osztják meg az ellátási feladatokat. A válaszadók több mint fele, 44 fő, azt jelezte, hogy ezeket a feladatokat családtagjaikkal közösen látják el. Néhányan ismerősöket vagy szervezett szolgáltatások munkatársait is bevonják a gondozásba. Ugyanakkor 24 válaszadó – vagyis közel egyharmaduk – arról számolt be, hogy senkivel nem osztja meg, vagy nem tudja megosztani ezeket a feladatokat. Az „egyéb” kategóriában többek között az alábbi válaszok szerepeltek: kolléga, iskolai támogatás, napközi, lakóotthon, ÉNO, illetve ÉFOÉSZ.

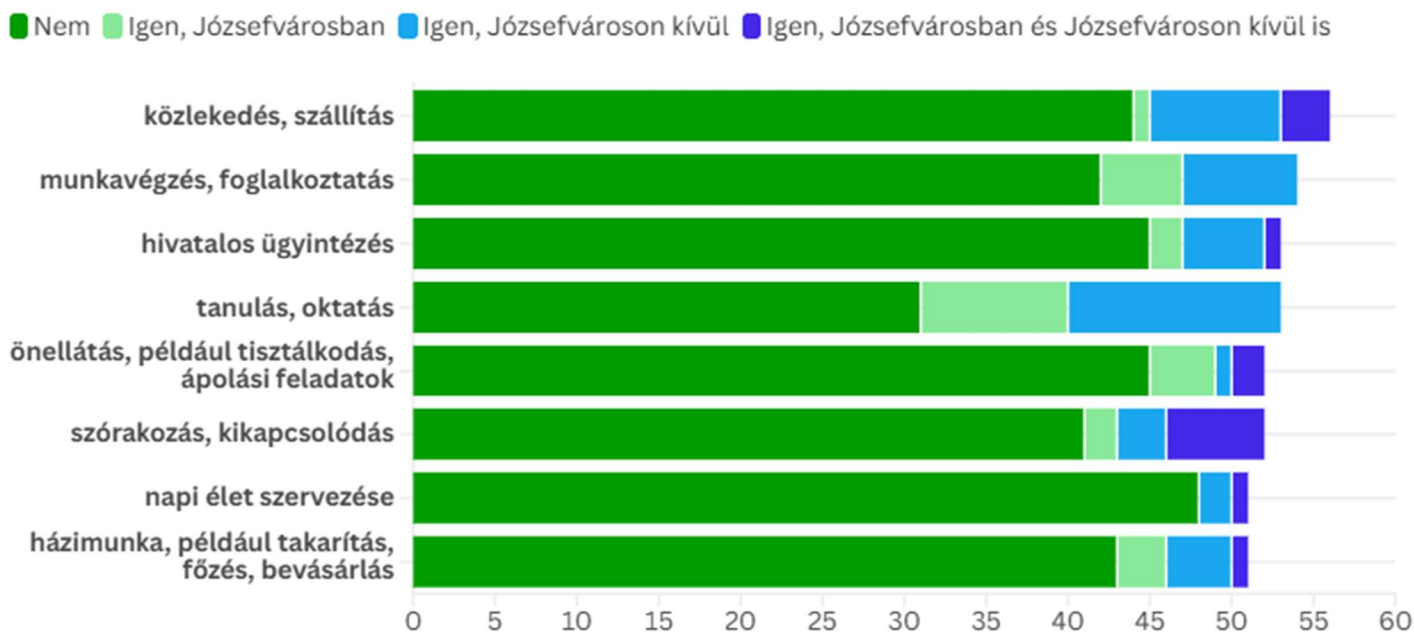
Jelenleg kivel osztják meg az ellátási feladatokat?

Hozzá tartozók

A kérdőívben különböző életterületekre kérdeztünk rá annak kapcsán, hogy a fogyatékos emberek hozzátartozói igénybe vesznek-e valamilyen szolgáltatást. Valamennyi területre jellemző volt, hogy a leggyakoribb válasz a „nem” volt. A tanulás és oktatás kapcsán jelezte a legtöbb válaszadó (nagyjából 40%), hogy igénybe vesznek szolgáltatásokat – akár Józsefvárosban, akár más kerületben. A munkavégzés és önellátás területén is viszonylag sokan jeleztek szolgáltatáshasználatot. Arányosan nézve a közlekedés és szállítás kapcsán kevesebben számoltak be segítségről. A legkevesebben a napi élet szervezésével kapcsolatban vesznek igénybe szolgáltatásokat – ezen a területen a válaszadók csupán körülbelül egytizede jelezte, hogy kap támogatást.

Igénybe vesznek az alábbi területeken fogyatékos hozzátartozójával szolgáltatásokat?

Az általunk felsorolt területeken kívül az alábbi táblázatban olvasható válaszokat adták a kitöltők.

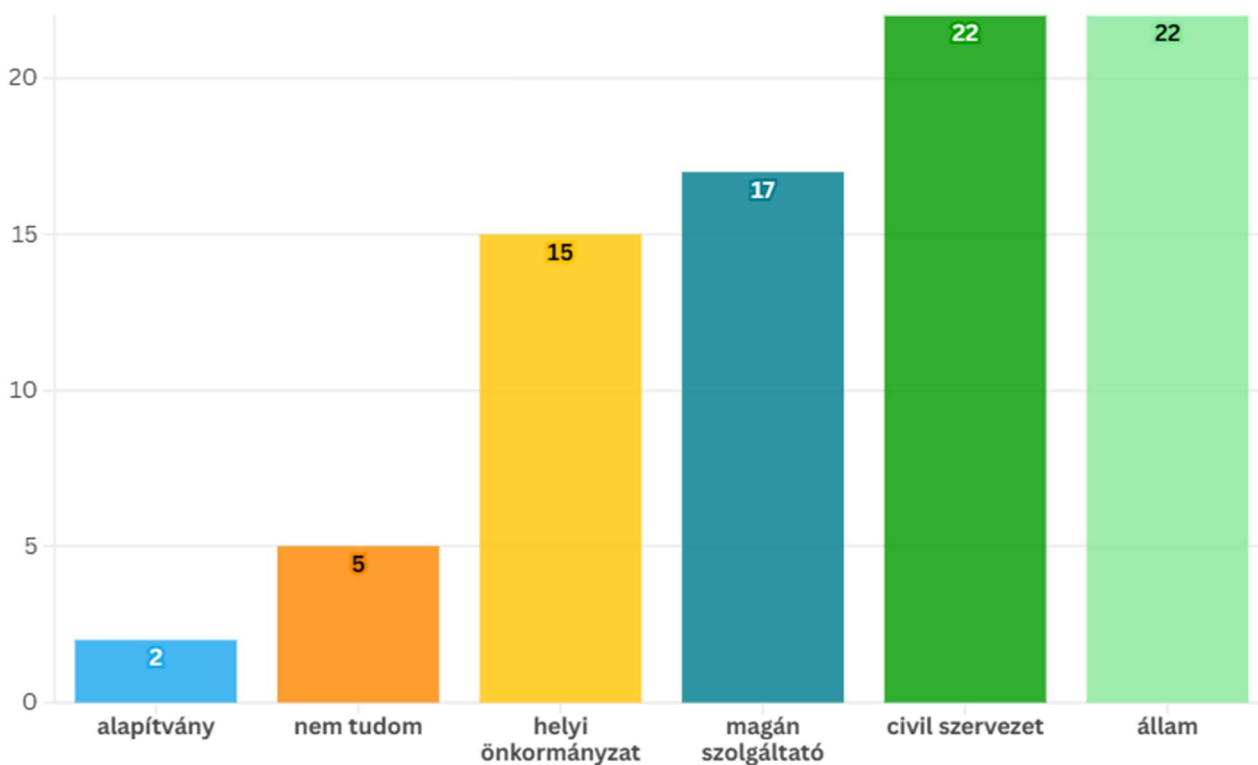
Az előző kérdésben felsoroltakon kívül milyen egyéb területen vesznek igénybe szolgáltatásokat?
A Fellegvár napközibe járunk fejlesztésre.
A lányom mentális egészségtámogatást is kap.
Az ÉNÓ-t vesszük igénybe.
Az orvos kezelése, TB. szolgáltatás.
Braille könyvnyomtatás.
Egészségügy, gyógytorna, egyéb fejlesztés.
Még nem vettünk igénybe semmit, de tervben van a lehetőségek felmérése és élni is szeretnénk velük..
Mivel egyedül él, az Újbudai Szociális Szolgálat riasztókészüléke van telepítve a lakásába, hogy szükség esetén (pl. ha elesik, rosszul van, stb) helyszínre kiszálló segítőtöktől illetve a diszpécsterszolgálattól kapjon segítséget
Mozgásfejlesztés, mágnessterápia.
Néha kikapcsolódás, nyaralás.
Nincs lehetőség igénybe venni szolgáltatásokat..
Otthoni felügyelet.

Parkolás.
Semmilyen szolgáltatást nem veszünk igénybe, saját pénzen járunk fejlesztésre.
Semmilyen területen nem veszünk igénybe szolgáltatásokat nem is tudom hogy egyáltalán létezik-e ilyen.
Szemészet, kardiológia, dietetikus, logopédia.
Szülőként egyéni mentálhigiénés segítő beszélgetéseken veszek részt átlagosan havi egy alkalommal, többnyire online formában.
Úszás.

A hozzátartozók által igénybe vett szolgáltatásokat legnagyobb arányban civil szervezetek és állami intézmények nyújtják (egyaránt 22 fő), míg magánszolgáltatókat 17-en, helyi önkormányzatot pedig 15-en jelöltek meg. Az alapítványok szerepe elenyésző (2 fő), és 5 válaszadó nem tudta megnevezni a szolgáltatás nyújtóját. Összességében a szolgáltatások elsősorban a formális ellátórendszerből érkeznek, de jelentős a magánszektor jelenléte is.

Ki nyújtja az önök által igénybe vett szolgáltatásokat?

Hozzátartozók

A válaszadók sokféle tapasztalatról számoltak be a szolgáltatásokkal kapcsolatban. Többen minden típusú szolgáltatóval kapcsolatban említettek pozitív élményeket, ugyanakkor általános tapasztalatként jelent meg, hogy kevés az elérhető lehetőség, és azok, amelyek elérhetők, gyakran túl drágák (különösen a magánszolgáltatók esetében). Emellett gyakori probléma a szakemberek alacsony létszáma és túlterheltsége. Néhány esetben negatív tapasztalatokat is megosztottak, de ezek okait a válaszadók nem részletezték. Összességében nem rajzolódik ki egyértelmű összefüggés a szolgáltató típusa és a tapasztalat jellege között. A bővebben kifejtett tapasztalatokat az alábbi táblázatban lehet olvasni.

Milyen tapasztalataik vannak ezekkel a szolgáltatásokkal, illetve a szolgáltatókkal kapcsolatban?
30 éves értelmi fogyatékos gyermekem részére iskola elvégzése után kevés lehetőség van, ezt is civil szervezet tudja biztosítani. Ahova jár szerintem igen jó hely mivel régóta működik és a gondozók is kedvesek.
A 8.kerületi ÉNO-ban rendkívül jól érzi magát a lányom. A kollégák minden tőlük telhetőt megtesznek, hogy a sérültek igényeit kielégítsék. Mindent meg lehet beszélni és segítőkészek. Ezúton is köszönöm nekik. Lakóotthoni ellátásban is megtaláltuk a legmegfelelőbbet. Az ott dolgozókat ajánlás útján alkalmazza az intézmény vezetője. Jó tapasztalataim vannak, mindent meg lehet velük beszélni és segítőkészek.
A 9. kerületi önkormányzatunk ellátást vásárolt az ÉFOÉSZ-nál, ami támogató szolgálatból, Fecske és szállításból tevődik össze A szerződésben foglaltak sajnos nem igazán valósulnak meg. ÉFOÉSZ a legnagyobb érdekérvényesítő szervezet, amire a rászoruló családok nem igazán számíthatnak.
Egyszer próbáltam felvenni a kapcsolatot gyermek szállítással kapcsolatban, de nem kaptam választ. Nem tudom, hol és kinél lehetne tájékozódni ezekről
Kevés az iskolai férőhely, nincs a 18 éven felülieknek napközi lehetőség, nincs bentlakásos intézmény.
Nagyon örülök, hogy van kivel megosztani a problémákat, nehézségeket, van, aki meghallgat és támogat a tanácsaival is. Jó volna, ha minden érintett szülőnek lenne lehetősége hasonló szolgáltatás igénybevételére igény esetén.
Nincsenek olyan szolgáltatások, amelyek az oktatáson és a rehabilitációs ellátáson ívül igénybe vehető állami szinten. Az oktatásból a súlyosan halmozottan fogyatékos gyermekek kiszorulnak, erről van egy ombudsmani jelentés is.

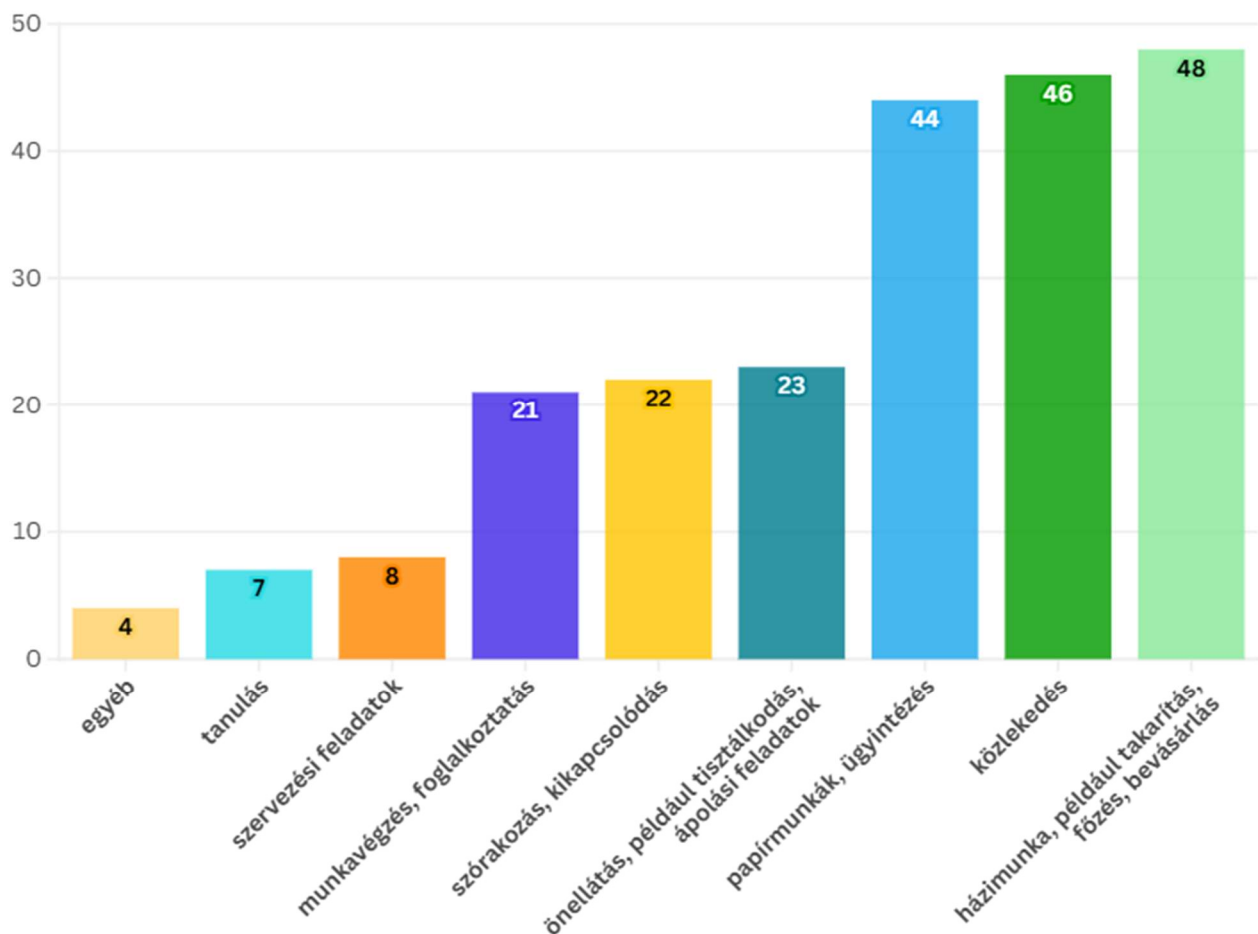
2,5 hónapja lakóotthoni ellátást kap a gyermekem. 3 hónap a próbaidő. Ha ez letelt, akkortól lehetek biztos benne, hogy akár élethosszig kap ott gondoskodást. Ezzel párhuzamosan a 8. ker ÉNO-t vesszük még igénybe. A szállítást a két intézmény között egyelőre én mint anya bonyolítom le, tömegközlekedés segítségével. Ez napi 2x2 órát jelent számomra. Kapcsolatban állunk az ÉFOÉSZ-szal. Egyelőre függőben van, hogy kapunk-e szállításban segítséget. ÉFOÉSZ-szal kapcsolatban velem együtt több szülőnek is az a tapasztalata, hogy sajnos MEGBÍZHATATLANOK a segítők!
Maximálisan meg vagyunk elégedve, viszont ezek a szolgáltatások sok pénzbe kerülnek.
Jelnyelvi tolmács szolgáltatással meg vagyok elégedve.
Szereti a fiam, ezért meg vagyok elégedve, de nyitott vagyok az adódó lehetőségeket megnézni.

3, Igények, miben kell tehermentesítés

A fogyatékos emberek válaszai alapján jól látszik, hogy leggyakrabban a házimunka (pl. takarítás, főzés, bevásárlás – 48 fő), a közlekedés (46 fő) és az ügyintézés, papírmunkák (44 fő) terén van szükségük segítségre. Ezeket követik az önellátással (pl. tisztálkodás, ápolás – 23 fő), valamint a szórakozással, kikapcsolódással (21 fő) kapcsolatos tevékenységek. A munka, tanulás és szervezési feladatok, illetve az egyéb kategóriák már jóval kevesebb válaszban jelentek meg, ami arra utalhat, hogy a segítségnyújtás főként a mindennapi élet gyakorlati teendőire koncentrálódik. A válaszokból kirajzolódik, hogy azok a területek, amelyek az önálló életvitelt leginkább befolyásolják, jelentik a legnagyobb kihívást a válaszadók számára. Az egyéb válaszok az alábbiakat tartalmazták: digitális eszközök kezelése, javítási munkák, pl. WC dugulás, kutya sétáltatás, kommunikáció, tájékozódás, ügyintézés, higiénia fenntartása. A válaszadók nagy része sok nehézséget jelölt, ezek közül a közlekedés és házimunkák gyakorisága összecseng azzal, hogy a mozgáskorlátozottságot jelölték meg legtöbbször fogyatékoságként a bevezető kérdésekben. Ebből a kérdésből nem derül ki, hogy az ügyintézésnek az ő esetükben csak fizikai akadálya van-e.

Az alábbi tevékenységek közül mi az, aminek végzéséhez gyakran van szüksége segítségre?

Fogyatékos személyek

A fogyatékos emberek által bővebben kifejtett nehézségeket az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

Ezen kívül mik azok, amik nehézséget okoznak Önnek?
A házba nem tudok önállóan bejutni, mert lépcsőfok van a ház kapujánál és a kapu is nehéz, lehetetlen a kerekesszékből kinyitni
A különböző egészségügyi dolgozók hülyének, süketnek, értelmi fogyatékosnak nézik a vak embert. Fogalmuk nincs arról hogyan kell egy látássérültte bánni, nagyon kevés kivétel van köztük, aki ember számba veszi a látássérültet.
A számomra szükséges információk fellelése. Még az interneten sem mindig lehet elérni, pontos és naprakész adatokat, információkat. Pl. Jogszabályi változásokról, igénybe vehető segélyekről. Illetve ezek sokszor csak "elméleti" szinten érhetők el, a gyakorlati

megvalósítás útmutatója csak részleges. Ez alatt arra gondolok, hogy konkrétan, listába szedve legyen leírva egy ügyintézés menete. Ez sokunknak nagy segítség lenne. Illetve az, hogy lehetne egyetlen "segítő" weboldal, ahol mondennemű fogyatekossággal kapcsolatos információ elérhető lenne, egy helyen. (Pl. Utazással, üdüléssel, sportoláasal, szabadidővel, lakhatással, vagy autóval kapcsolatos kedvezmények, elérhető programok, események, jogi tanácsadáshoz segítség, ügyintézéshez segítség stb). Feltételezem, hogy ebben a nagyszabású projectben más kerületek, egyesületek és alapítványok is szívesen részt vennének, és a már meglévő információkat örömmel megosztanák az új honlapon.Szerintem hasznos lenne segítőket alkalmazni, akikkel előre egyeztetve lehetne ügyeket intézni. Segítenének az okmánykitöltésben és a hivataloknál.
Tájékoztatas hiánya ,hogymilyen középületek vannak akadalymentesítve illetve milyen járművek,busz,villamos,stb amivel oda lehet jutni pl kerekesszékkal.
Ismeretlen helyen, ahol a madár és a BKV se jár, bármit elintézni.
Bejutni üzletbe pl.gyogyszertár,kijutni a házból,az utcán közlekedni mivel nagyon rossz állapotban vannak az utak.
Segítőkutyám van, az emberek legtöbbször alig tudnak erről valamit, emiatt előfordulnak konfliktusok, például buszvezetőkkel, nem ismerik a rájuk vonatkozó szabályokat. Ez megnehezíti a mindennapjaimat.
Körömvágás, hajfestés, hajvágás, epilálás.
Munkahely akár otthon végezhető megtalálása.
Van, hogy hónapokig "szobafogság" -ban vagyok, Tolókocsival szeretnék elmenni egy-egy gyűlésre, rendezvényre (önkormányzati pl), programra.
Zebrán való átkelésnél segítséget nyújtana a hang jelzéssel megsegítés. Pl. Orczy téri nagy zebra, Kálvária téri, Golgota téri 3 zebra.

A fogyatékos emberek arra a kérdésre, hogy milyen szolgáltatás könnyítené meg leginkább a mindennapjait az alábbi területeket jelölték meg:

Házimunkák

A legnagyobb segítséget sokak számára a házimunkában való tehermentesítés jelentené, például takarítás, bevásárlás, illetve a ház körüli javítómunkákban ingyenes vagy olcsó segítségnyújtás. „Ha igénybe lehetne venni a Józsefvárosi Gazdálkodási Központ és az Épkar Zrt munkatársait kisebb, lakáson belüli hibák kapcsán (villany, víz, gáz, fűtés, kert), az nagyon jó lenne. Jelenleg

is van olyan hiba a lakásomban, amire szakembert keresek, hogy kijavítsa, de sajnos nem könnyű megfelelő embert találni. Nyilván erre komplex szabályozást kellene kialakítani. Ha kvóta rendszerben lehetne segítséget kapni, az jó lenne, én - és szerintem sokan - akár fizetnék is ezért, mint ahogy bármilyen szakembernek fizetni szoktam a munkájáért.”

Közlekedés

A közlekedésben való segítség szintén egy nagyon hangsúlyosan megjelenő igény volt. Ez a megfizethető szállítást, közlekedési eszközökön való kíséretet, a parkolási lehetőségek növelését és az ezeken a területeken megjelenő anyagi terhek csökkentését jelenti. „Ha a támogatószolgálatoknál több autó és sofőr lenne, mert hiába állok 3 támogatószolgálattal szerződésben mégis többször le kell mondanom arról, hogy eljussak a bizonyos helyre. A taxi pedig nagyon drága. Az is jó lenne, ha valamelyik taxi társaságnál lehetne kedvezményes áron egy évre szóló bérletet venni és ha szükséges az ember használhatná, mert a jelen taxi árak mellett nem lehet megkockáztatni a taxival eljutást A-ból B-be. Ráadásul a külső kerületekből színházba vagy moziba eljutni teljeen lehetetlen hiszen a támogatószolgálatok este nem működnek.”

Személyi asszisztencia, személyi segítő szolgálat

A gyakran, rugalmasan és olcsón elérhető személyi kísérés, személyi asszisztencia sokak számára jelentős életminőségbeli javulást jelentene az otthoni feladatok és az ügyintézés terén is. „Bármikor hívható személyi segítő szolgálat, mondjuk 5 órával a szükséges segítés előtt is kérhető legyen. Elvégre nem mindig tudom 2-3 nappal előre, hogy az nap mikor kell pontosan a segítség, este 8-9-10-11-12-kor.”

Fejlesztés, oktatás

Többeknek igénye lenne tanulásban, munkavégzésben, fizikai és mentális fejlesztésben elérhető támogatásra. „Egy mentor, aki segítene abban, hogy önállóbban tudjak élni.”

Akadálymentesítés

Az akadálymentesítés egy központi eleme volt a megjelenő szükségeknek. Ezeknek egy része fizikai, ami városfejlesztési beavatkozásokat igényelne. Jelentős része az akadálymentesítéseknek azonban segítő szolgáltatások keretében jobban megvalósíthatónak tűnik, ilyenek például a digitális terekben való eligazodás, műsorok, videók feliratkozása, a közintézményekben való segítségnyújtás, eligazítás. „Jó lenne, hogyha közintézményekben és legalább élelmiszerboltokban lehetne segítséget kérni egy ott dolgozótól, a felmerülő

problémák megoldásába.”, „Például, ha az egészségügyben lenne olyan szakember, aki tud segíteni azoknak a fogyatékos embereknek, akik egyedül érkeznek”

Lakhatás

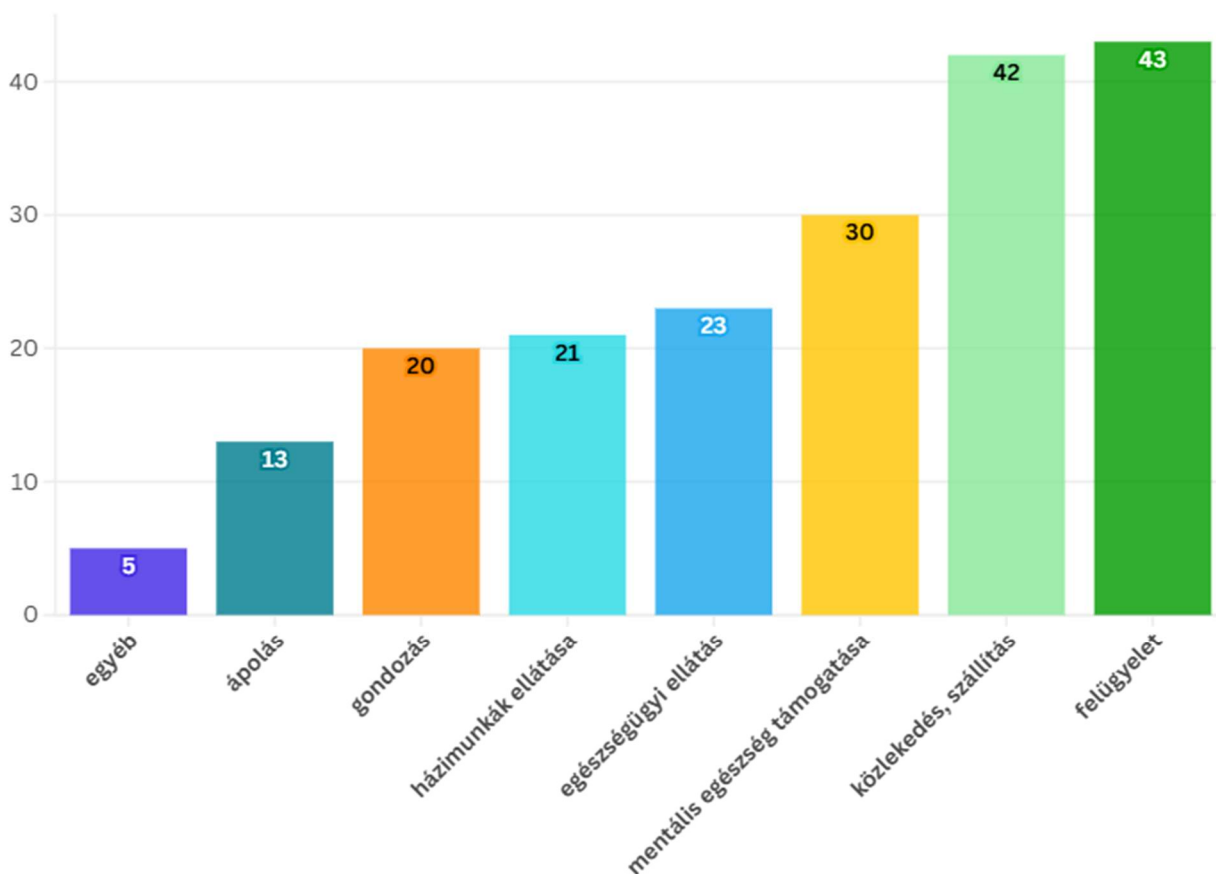
Sokak számára nagy anyagi terheket okoz a lakhatás megoldása, így nagy igény lenne arra, hogy elhelyezést kapjanak családotthonban, lakhatáshoz anyagi támogatást igényelhessenek, vagy lakóotthonba költözhessenek.

Hozzáértőzők tehermentesítése

A hozzáértőzők válasza alapján legnagyobb arányban a felügyelet (43 fő) és a közlekedés, szállítás (42 fő) területén érzik szükségesnek a támogatást vagy tehermentesítést. Ez azt mutatja, hogy ezek a feladatok a leginkább idő- és energiaigényesek számukra. Jelentősebb igény mutatkozik még a mentális egészség támogatására (30 fő) és az egészségügyi ellátásban való segítségre (23 fő). A házimunka ellátása, gondozás és ápolás is olyan területek, ahol sokan szorulnának további támogatásra, még ha kisebb arányban is. Az „egyéb” kategória mindössze 5 említést kapott, ami arra utalhat, hogy a legfőbb problématerületeket jól lefedi a felsorolt kategóriák listája. Összességében a válaszokból egyértelműen látszik, hogy a napi fizikai jelenlétet és folyamatos figyelmet igénylő feladatok jelentik a legnagyobb terhet a hozzáértőzők számára.

Milyen területeken lenne szüksége támogatásra/tehermentesítésre?

Hozzáértőzők

Felügyelet

A hozzátartozók körében a napközbeni, nyári, hétvégi, vagy hosszabb távú felügyelet volt a legtöbbet említett szükség. A felügyeletnél fontos szempont, hogy olyan szakemberek legyenek elérhetőek, akikben a hozzátartozók meg tudnak bízni és akik jól bánnak a fogyatékos emberekkel. „Megbízható felügyelet a gyermekem mellett, aki képes rá vigyázni, ellátni, míg az ember ügyet intéz.”

Közlekedés

A közlekedésben való könnyen elérhető, megbízható segítség a fogyatékos emberekhez hasonlóan a hozzátartozóknál is központi igény volt. Volt, aki számára az is megjelent szempontként, hogy a sofőrnek legyen egészségügyi gyakorlata. „Az Alapítványi hétköznapi - ottalvós- foglalkoztatási lehetőség (helyileg a XVI. kerületben), óriási segítség számunkra, de a hétvégi hazahozatal egyre nagyobb nehézségeket jelent. Megszűntek a rokoni, baráti segítői lehetőségek, ők is megöregedtek, ill. elfogytak. Azt viszont nem tudnám elviselni, hogy a hétvégét se tölthessük együtt. Több kerületről tudunk, ahol működnek úgy nevezett \"támogatói szolgáltatások\", ez nekünk is megoldást jelentene.”

Mentális támogatás

A hozzátartozók és családtagok számára elérhető, hosszú távú és ingyenes pszichológiai támogatás kiemelten fontos. A mentális egészség megőrzése az egész család kiegyensúlyozott működésének alapja. Sok esetben előfordul, hogy a család egyik tagja már jár pszichológushoz, azonban anyagi okokból a többiek nem tudnak részt venni hasonló ellátásban, pedig szintén szükségük lenne rá. „Én járok pszichológushoz, de a páromnak is szüksége lenne rá. A családi kassza azonban nem bírja el, hogy egyszerre többen járjunk magánrendelésre.” Fontos lenne, hogy a család minden tagja számára hozzáférhető legyen az ilyen típusú segítség, ne csak azoknak, akik megengedhetik maguknak a magánellátást.

Fejlesztő foglalkozások, tanulás

A gyermekek fejlődésének támogatásához elengedhetetlen a megfelelő szakemberek – például mozgás- és kommunikációfejlesztők – elérhetősége. A hozzátartozók számára nagy segítséget jelentene az ingyenes vagy nagyon kedvezményes áron biztosított fejlesztő foglalkozás, közös tanulás, korrepetálás, különösen a nehézséget okozó tantárgyak esetén, valamint az érettségire való felkészülés kapcsán. A családok igényei között gyakran megjelenik, hogy több államilag

támogatott fejlesztési lehetőségekre lenne szükség. „Több intézményre, s motiváló fizetéssel rendelkező gondozókra, gyógytornászokra lenne szükségük a sérült embereknek”.

Házi segítségnyújtás

Szükség lenne olyan lakhatási megoldásokra, ahol akadálymentes környezetben lehet önállóan élni, ugyanakkor az idővel bekövetkező állapotromláshoz igazodva fokozatosan növekvő segítséget is nyújtanak. „Ma még képes önállóan mosakodni, öltözni, ellátni magát, de ez hosszú távon nem lesz így. 55 éves, idősotthonba még fiatal, és mivel tolókocsi, az apartmanos ellátást sem fogadják el számára.” Ezen kívül az otthonápolásban és otthoni gondozásban, takarításban nyújtott segítség is komoly tehermentesítést jelentene a családok számára, akár csak időszakosan is. „Fiam jelenleg 2 éve otthonban él, de itthon van kb.3 havonta 1-2 hetet. Ilyenkor is jól jönne a segítség, mivel egyedül nehezen bírom, többféle krónikus betegséggel.”

Ügyintézés könnyítése

Az autizmus spektrum zavarral élő gyermekek családjai számára az ügyintézés, bevásárlás is kihívást jelent. „A kisfiam autizmus spektrum zavarral él. Egy egyszerű bevásárlás is nagy küzdelem, mert a sok inger miatt kiborul. Egy olyan kártya, ami jogosít arra, hogy ne kelljen sorban állni, már nagy könnyítést jelentene.” Ezen túlmenően fontos lenne a hivatali és egészségügyi ügyek intézésekor az elsőbbségi lehetőség – időpontok betartása, várakozás minimalizálása – mivel a hosszú várakozás a munkahelyi hiányzásokkal is együtt jár. Emellett a gyorsított orvosi eljárásokhoz való hozzáférés is kulcsfontosságú lenne a családok számára.

Tájékoztatás, jogi segítségnyújtás

A hozzátartozók gyakran érzik úgy, hogy nem kapnak megfelelő tájékoztatást a támogatásokkal, jogosultságokkal és jogi lehetőségekkel kapcsolatban. „Olyan lista kéne, hogy milyen szolgáltatások érhetőek el a kerületben és a nem kerületben élőknek. Esetleg tarifákról is információ”. Az ápolási feladatokat ellátók közül sokan jelezték, hogy az otthon végzett munka nincs kellően elismerve, és komoly hátrányt jelent számukra a nyugdíj szempontjából. „Gyodon vagyok pár éve a fiammal, előtte csak a GYES volt. Jó lenne, ha az ápolás beleszámítana a nyugdíjhoz a ledolgozott évek számába, mert nekem ez sok kiesést okoz.” Több család küzd azzal is, hogy gyermekeik diagnózishoz és fejlesztéshez jussanak. „Három AuDHD-s (autista és ADHD-s) gyerekünk van, 14, 13 és 10 évesek. Jelenleg a XI. kerületben lakunk, de nemsokára újra költözni kényszerülünk. Közülük a legkisebbnek a legmagasabbak

a támogatási szükségletei, a két nagynak alacsonyak. A gyerekek semmilyen fejlesztést nem kapnak jelenleg.”

Munkakeresésben segítség

Több hozzátartozó jelezte, hogy szüksége lenne segítségre a megélhetés biztosításához, különösen olyan családokban, ahol az egyik szülő a gyermek gondozása miatt nem tud munkát vállalni. Sokan keresnek lehetőséget támogatott munkavállalásra, akár részmunkaidőben is, vagy a fogyatékossgal élő családtag számára szeretnének méltányos, képességeihez illeszkedő munkát találni. „Számára valamilyen pénzkereset megtalálása, mert nekem kell eltartanom.”.

Akadálymentesítés, anyagi támogatás

A fizikai környezet hozzáférhetősége továbbra is jelentős problémát jelent sok család számára. Többen kifogásolták, hogy kevés a mozgássérült parkolóhely, elhanyagoltak a járdák, és a közlekedési környezet nem akadálymentes. „Több mozgássérült parkoló, Tolnai/berkocsis/Fecske/Déri Miksa részen. Tiszta utcák. Karbantartott járdák. Akadálymentes keresztezések.” Emellett felmerült az igény arra is, hogy a közintézmények mind akadálymentesen hozzáférhetők legyenek, és mindenhol biztosított legyen jelnyelvi tolmács elérhetősége

Lakhatás

A megfelelő lakhatás biztosítása a fogyatékossgal élő gyermeket nevelő családok számára alapvető szükséglet. Sok család küzd azzal, hogy jelenlegi otthonuk túl kicsi, de egy nagyobb lakás bérlése számukra anyagilag elérhetetlen. Emellett gyakran felmerül az igény albérleti támogatásra, vagy akár állami lakás biztosítására azok számára, akik sérült gyermeket nevelnek. Fontos lenne, hogy hosszú távon biztosítva legyen az ellátás akkor is, amikor a szülők már nem tudnak gondoskodni gyermekükről. Többen említették, hogy szükség lenne olyan megoldásra, ahol először átmeneti otthoni elhelyezést, majd bentlakásos ellátást tudnának biztosítani a gyermek számára.

4, Egyéb megjegyzések

A felmérésre sok pozitív visszajelzés érkezett, a kitöltők számára fontos volt, hogy elmondhassák a nehézségeket. Azt is kiemelték, hogy fontosnak tartják, hogy legyen gyakorlati eredménye a kutakodásnak. Többen túl szűknek érezték azonban a témakört, amit a kérdőív

kijelölt, ami abból ered, hogy az a koncepció, amelynek előkészítésére készült a felmérés csak egy részét képezi a kerület fogyatékossgal kapcsolatos terveinek. Illetve korlátozó tényező az is, hogy a kerületnek milyen hatókörei vannak. Illetve az is megjelent kritikaént, hogy túl kevés a kérdés. Ez a döntés az előzetes beszélgetések alapján született meg, azonban az valóban igaz, hogy az alacsony belépési küszöb biztosítása azt is eredményezheti, hogy akik a fogyatékossguk alapján ezt nem igénylik, azokban hiányérzet lehet.

„Nem az általános problémát segít felmérni, hanem egy már meglévő elképzelést akar ilyen irányítottan megtámogatni.”

„Nem foglalkozik a kérdőív készítője azzal, hogy ki miből él még, milyen az életszínvonala”

„További fontos témák: Boltok, kávézók, éttermek támogatása és ösztönzése az akadálymentesítésre. Gyakran csak egy lépcsőfok áthidalása volna szükséges. Nehéz elektromos székkel közlekedők figyelembevétele. Sok helyen van lépcső lift, de túl gyenge és túl kicsi egy elektromos szék számára, amelyet semmiképpen nem lehet kézzel felvinni. Továbbra is ugyanúgy ki vannak rekesztve, mint eddig. A nyolcadik kerületben például ilyen a Nem adom fel kávézó vagy a Horánszky utcai közösségi tér a járda szélek kialakítása nagyon sokat javult, de a körúton mindmáig nem lehet végig gurulni”

„Az állami szerepvállalás, törvények több szinten a szegregációt erősítik. A legfontosabbnak azt tartanám, ha az állami oktatásban integrációra törekednének, nem pedig szegregációra, központi szinten. de hasonlóan más területen is.”

„Ennél azért jóval komplexebb ez a téma.”

„A legfontosabbnak azt tartanám, ha az állami oktatásban integrációra törekednének, nem pedig szegregációra, központi szinten. de hasonlóan más területen is. Államilag, törvényileg veszik el az esélyeket a gyermek fejlődésétől. Én az elmúlt években többször kerültem ebbe a helyzetbe gyermekemmel, az iskola fogadna, de központileg nem lehet, enyhe fogyatékkal nem menthetnek fel tantárgyak alól (törvénybe foglalva). stb, hogy semmi esélye se legyen a továbbtanulásra! Ha a szülő nem töri az utat, bizony a süllyesztőbe kerülnek ezek a gyerekek. Látom, hallom, tapasztalom!”